

PESTHIDEGKÜTI
WALDORF
ISKOLA

ÚJSÁG

Decemberi

„NAGY CSODA TÖRTÉNT OTT”

Az i. e. 2. század közepén a Júdeát kormányzó szír-görög uralkodó, IV. Antiokhosz korlátozó intézkedéseket vezetett be az addig vallási önállóságot élvező Júdeában. Ezzel a hellenizmus térhódítását akarta elősegíteni. A Szentélyben elhelyezte Zeusz szobrát, és arra kötelezte a zsidókat, hogy a Tóra szigorú tilalmát megszegve boruljanak le a városokban körülhordozott bálványok előtt.

Ennek hatására a Hasmoneus-családból származó Mátitjáhu felkelést robbantott ki egy Modiin nevű kisvárosban, majd fia, Júda Mákábi vezetésével egy maroknyi zsidó csapat győzelmet aratott a túlerőben lévő szír-görögök felett, megtisztították a Szentélyt, és szerették volna újból fölavatni azt. Azonban csupán egyetlen napra elegendő kóser olajat találtak, amellyel meggyújthatták a szent gyertyatartót, a menórát, amely hét ágának mindig égnie kell a templomban. Az új olaj előállításához azonban nyolc nap szükséges.

A hagyomány szerint ekkor csoda történt: az egy napra elegendő olaj nyolc napon át égett.

Ha a zsidók tudták, hogy csak egy napra elegendő olajuk van, a menórának viszont a törvény előírása szerint folyamatosan égnie kell, miután az első gyertyát meggyújtották benne, akkor miért nem vártak még nyolc napot, hogy a vallási szabályt betartva gyújthassák meg az első gyertyát?

Egy magyarázat szerint az egy napra való olajat elosztották úgy, hogy a gyertyatartó mind a hét ágába jusson egy kicsi. Minden napra egy kis fényadagnyi olaj, amely a fizika törvénye szerint nem éghetett volna egész napon át, és mégis, mert „Nagy csoda történt ott”.

Az a csoda, amelyet a bizalom táplál, és amely minden bizalommal megtörténhet azóta is és mindannyiunk számára minden nap.

Mint amikor a végtelent jelképező forma közepébe érve kicseréljük fénylő almánkat az ugyanazt az utat másik irányból, mert mindig másik irányból bejáró Másikkal. Akinek bizalommal odaadunk a magunkét, és akitől bizalommal elfogadjuk azt a fényt, amelyet ő táplált a maga módján a maga számára, és nagyon vigyázva rá magával hoz a Találkozásra, hogy átadhassa, hogy a Másik is részesüljön belőle. Az út elején bizalommal teli ráhagyatkozással merítünk a „közös” fényből, és ugyanilyen bizalommal, de nem tétlen, hanem nagyon is cselekvő ráhagyatkozással adjuk át egymásnak és fogadjuk el egymástól a fényt. Teszünk érte, mint annak idején Júda Mákábi, a magunk módján minden pillanatban, akkor is, ha nem sejtjük, mennyi ideig lesz elég.

De bízunk benne. Tevékeny, a Másik felé bizalommal forduló ráhagyatkozással.

Kedves Újságolvasó!

Áldott ünnepet, változatos pihenést kívánok neked a téli szünetben.

*Budapest, 2010. december
A szerkesztők nevében:
Fűrjes Gabriella*

TARTALOM

Fűrjes Gabriella: „Nagy csoda történt ott”	2
Kovács Tamás: Miért olyan kicsik a törpék?	3

ISKOLAI ÉLET

Koreny Ajna: Bazár igazi karácsonyi hangulatban	4
Nagy élmény volt a János vitéz-t elmesélni... Ötödikesek élménybeszámolói	5
Nagy Lőrinc: Vers a szénről	6
Kökény Ákos: Cafe Waldorf	8
Lengyel Szilvi: Első Nemzetközi Waldorf Ifjúsági Találkozó – Vagy mégsem?	9
Újvári Berci: A 12. osztály meséje	10
A tizenkettedikes színdarab – Ferenczy Bálint és Pokorni Toto riportja	10
Kulcsár Gábor: Megalakult a diákönkormányzat ...	12

KÖNYVTARISZNYA

Kökény Flóra, Ulicska Áron, Gere Samu és Nagy Emma könyvajánlói	13
--	----

KITEKINTŐ

Pocsai Eliza: Budapesttől Devecserig és vissza	14
Balázs Bori – Ries Bori: Hajléktalanok karácsonya I.	15
Balázs Bori – Borsos Bence – Ries Bori – Schild Annamari: Hajléktalanok karácsonya II. .	15

AZ IDŐ

Bakos Csanád: Az idő	16
Letskám Tünde: Majd	16
Márta Dóra: Gondolatok az időről	16
Fűrjes Gabriella: Tanul – hasonlít – fordít – változik	17

NYELVI ROVAT	18
--------------------	----

MIÉRT OLYAN KICSIK A TÖRPÉK?

Ott, ahol a hegyek a legmagasabbak, és gyökereik a föld szívéig érnek, ott lakik Jukka, a törpék királya, a legöregebb törpe a feleségével, Szilkittel. Jukka törpekirály őrzi a Föld legidősebb titkait, és az a feladata, hogy minden évben a leg-hosszabb éjszakán összehívja népét, és erről meséljen nekik. Mert ő és Szilkit jelen volt, amikor az ég és a Föld született, és velük együtt a Nap, a Hold és a csillagok, a növények és az állatok és végül az ember. Ők még tudják, hogy a Föld egykor olyan nagy volt, hogy minden csillag, a Nap és a Hold elfért benne. Maga a Föld még teljes egészében fényből volt, a fák az égig értek, és a csillagok voltak a virágok, a Nap volt az ember szíve. Ez még az az idő volt, amikor minden élőlényt átjárt Isten szeretete és az angyalok öröme.

Jukka törpekirály és Szilkit azonban azt a gonosz időt is átérték, amikor az ördög kígyó alakjában besurrant a Paradicsomba, és kiűzte a Napot az emberek szívéből, akik vakok lettek Isten szeretetére, és nem találták meg többé mindenben az angyalok örömet. És amikor az embernek el kellett hagynia a Paradicsomot, akkor egyre kisebb, sötétebb és nehezebb lett a Föld, töppedt és kemény lett, mint a kiszáradt gyümölcs. A Nap, a Hold és a csillagok többé nem fértek már el benne.

– Mi törpék is, akik olyan idősek vagyunk, mint a Föld, egyre kisebbek és ráncosabbak lettünk, mert mi nem halunk meg, mint az emberek, és nem születünk újra és újra fiatal és új testtel – mondta Jukka törpekirály, majd így folytatta: – Most már értitek azt is, többé miért nem nőnek a fák az égig, és miért vannak olyan növények, amelyek láthatóan elfelejtették már, hogy egykor a csillagok voltak a virágaik, és miért olyan hideg sok ember szíve. Nekünk, törpéknek azonban szép és nehéz feladatot adott az Úristen: mi őrizzük a földben a fémeket és a drágaköveket: ezek a Nap és a Hold és a csillagok könnyei, amelyeket a földre hullattak, amikor el kellett hagyniuk a Földet – de egyúttal a vágy és a remény könnyei olyan idő után, amikor egyszer ismét visszajöhetnek a Földre. Ez a mi szép feladatunk. A nehéz feladatunk a Föld szívéről való gondoskodás, mivel a kísértő kígyó nem maradt a Paradicsomban – mesélte tovább Jukka.

És a törpék, akik már tudták, mi következik, ha lehetséges egyáltalán, még kisebbek lettek az aggodalomtól, mint voltak. Azután mégis tovább beszélt Jukka törpekirály, és a hangja olyan szomorú és halk lett, hogy Szilkit szeme könnyel telt meg:

– Mindnyájan tudjátok: a kígyó körülfogja a Föld szívét, és ha nem viszünk neki minden évben a legsötétebb időszakban a legtisztább naparanyunkból, akkor elemészti. Akkor meghalna a Föld, és vele együtt mi is meghalnánk. És a Nap, a Hold és a csillagok nagy reménysége nem teljesülhetne.

Amikor a törpék királya eddig jutott a mesélésben, fölemelkedett, és vele együtt felállt minden törpe. Mindegyik a kezébe vette a magával hozott aranyat, és a sziklakapu felé fordultak, amelyben titokzatos jel világított. Kereszt alakú bot, amelyre kígyó tekeredett. Minden törpe nagy szeretettel őrizte a jelet szívének hallgatag mélyén, ez a jel ugyanis ígéret volt, amelyről sohasem beszéltek. Tudták, hogy egyszer majd beteljesedik ez az ígéret, akkor ismét nagyon fényes lesz a Föld – a Nap, a Hold és a csillagok ismét benne laknak majd –, a fák újra az égig nőhetnek, és a csillagok megint virágok lehetnek: elmúlik a nagy kígyó hatalma. Így szálltak le a törpék, mint évezredek-ként keresztül mindig, a Föld szívéhez.

Mégis ezen az éjszakán az arany és az ezüst erek nem csak fénylettek; gyönyörű harmóniában csengtek össze, amely ide-oda hullámozott és egyre hatalmasabban zengett össze, ahogy közeledtek a hegy gyökereihez. Jukka törpekirály és Szilkit egymásra nézett. Olyan volt ez a hang, mint amelyet akkor hallottak, amikor a Föld született. És akkor meglátták a gyermeket. Kezében kereszt alakú botot tartott, amelyre kígyó csavarodott. A gyermek ezüstcsengésű hangon szólt:

– Köszönöm nektek, törpék népe, hogy hűségesen őriztétek a Föld szívét. A kígyó mostantól nekem szolgál, hogy ismét meggyógyuljon a beteg világ, hogy a Nap, a Hold és a csillagok ismét a Földön lakhassanak. Az emberek szívébe pedig majdan én magam fogok beköltözni. Ti pedig ismét fiatalok és nagyok lesztek, mint ahogy a Föld is.

Ezekkel a szavakkal eltűnt a gyermek, de visszamaradt a Földön a tiszta fénye. És amikor eljött a karácsony éjszaka, ott álltak mind a törpék szorosán a jászol körül – az emberek számára láthatatlanul. Szemeik mint kis Napok ragyogtak a boldogságtól; azért volt olyan világos a barlangban.

A jászolban ugyanis a Napgyermek feküdt, aki meggyógyítja a Földet. Ő volt végtelen örömük oka.

Lucia Wachsmuth meséje nyomán írta Kovács Tamás

A bazár napján esett le az idei első hó. Ez a hangulatnak nagyon jót tett, de a kinti sátonak már kevésbé, ugyanis éjszaka leszakadt a hó súlya alatt. Így hát sátor nélkül, de igazi karácsonyi hangulatban indult az iskolai bazár.

Vásárlókból nem volt hiány, akárcsak az előző években. Az iskola összes folyosóján nagy volt a tolongás, az előadások helyszínei is zsúfolásig teltek. A ruhatárosoknak nagyon sok munkájuk volt, az emberek ki-be tették kabátjaikat, de még a gyerekek csizmáit is, főleg a hideg miatt. A fabatkaárusoknak is nagy volt a forgalmuk, pár alsós diák föl is ajánlotta, hogy ha kap pár fabatkát ingyen, besegít árulni. A kávéházban mindenféle zenészek szórakoztatták az ott ülő embereket (vagy az ott állókat, mert akkora zsúfoltság volt, hogy csak az igazán szerencséseknak jutott ülőhely). A salátabárban nagyon finom ételeket lehetett kapni, nemcsak salátákat, hanem például sült csirkét is. A negyedikesek osztálytermében adventi koszorút lehetett készíteni, a gyerekek lelkesen dolgoztak. Az emeleten szinte az összes teremben, de még a folyosókon is árusok kínálták a portékáikat. Az euritmia-teremben mindenféle előadást tartottak. Volt palacsintázó és még babasarok is. A palacsintázóban is nagyon nagy élet folyt, ez eléggé meg is látszott a tizedikeseken, akik készítették és árulták a palacsintát, én például kakaós helyett fahéjas palacsintát kaptam.

A negyedik osztály 12-kor egy finn dalt adott elő az aulában fuvola- és gitárkísérettel. Az egyik fiút, Koreny Mihályt kérdeztem:

- Mit gondolsz, jól sikerült az előadás?
- Szerintem jól sikerült, csak az elején túl nagy volt a hangzavar, és ezért alig lehetett hallani valamit. Utána már egyre jobb lett.
- Finn dalt énekeltek. A legtöbb ember nem értette a szöveget. El tudod mondani, miről szólt?
- A gyerekek a télapónak énekeltek, hogy jöjjön el hozzájuk. A harmadik versszakban a télapó válaszolt nekik, hogy szívesen elmenne, de nagyon sok gyerek várja, és a zsákja is nagyon nehéz. Joulopukki a télapó.
- Mikor kezdtétek gyakorolni ezt a dalt?
- Már nem emlékszem, de nem túl régen, azért is volt a kezünkben a papír. Az első versszakot tudtuk kívülről.
- Tetszik nektek ez a dal? Mit szólatok, amikor megtudtátok, hogy előadjátok a bazáron?

BAZÁR IGAZI KARÁCSONYI HANGULATBAN

– Nekem tetszett, és a többieknek is. Amikor megtudtuk, hogy elő fogjuk adni, örültünk, és nagyon izgatottak lettünk. Itthon is énekelgettem.

- Milyen érzés volt ilyen sok ember előtt énekelni?
- Észre sem vettem a sok embert, az éneklésre koncentráltam. Nem izgultam.

*

A délelőtti programok egyike euritmia-előadás volt. Egy másodikos kisfiút, Bérés Pétert kérdeztem.

- Hogy érezted, milyen volt az előadás? Izgultál?
- Nagyon élveztem, csak a legelején izgultam, amikor a függöny mögött álltunk, közben már egyáltalán nem.
- Mióta jársz külön euritmiára?
- Első eleje óta. Már elsős koromban is volt előadás, akkor sem izgultam.
- Mikor tudad meg, hogy szerepelni fogsz a bazáron? Örültél?
- Körülbelül három hete. Nagyon örültem neki, színész szeretnék lenni.
- Hányszor jársz egy héten euritmiára?
- Csak egyszer, szerdán. De olyan sokan vagyunk, 27-en, hogy csak kéthetente tudok járni. Az egyik héten járnak az elsősök és a másodikok, a másik héten meg a harmadikosok és a negyedikesek.
- Mivel én sajnos nem láttam, elmeséled, hogy miről szólt az előadás?

– Vallásórán tanultunk egy verset, azt adtuk elő, utána pedig rövid mesét, amelyben volt egy rossz ember, aki nem szeretett senkit, és egy másik, aki meg mindenkit szeretett. A jó ember segített a rossznak, aki aztán megjavult, és végül boldogan éltek, míg meg nem haltak. Szeretnék még szerepelni. Jól is megy, és tetszik is.

A fenti riportokból érezhetjük, milyen jó hangulatban telt az idei bazár. A hó, még ha hátráltatott is, megtette a hatását.

Koreny Ajna, 9. osztály

A SZÜLŐI ESTEK IDŐPONTJAI

	Hétfő	kedd	szerda
Minden hónap első	-	7. osztály	5. és 12. osztály
Minden hónap második	11. osztály	4. osztály	10. osztály
Minden hónap harmadik	2. osztály	6. osztály	1. osztály
Minden hónap negyedik	9. osztály	3. osztály	8. osztály

NAGY ÉLMÉNY VOLT A JÁNOS VITÉZT ELMESÉLNI...

Zimankós, téli estén megelevenedik a fonó, szorgos kezek morzsolják a kukoricát, fonnak, csuhéznak. A tűz dohogja a ritmust, föl-föllobban egy ének.

– Emlékeztek-e még a két árva történetére?

– Kukorica Jancsi és Iluska szerelmére?

Jár a motolla, fonódik a mese.

Nagy öröm volt az 5. osztálynak, hogy Petőfi Sándor gyönyörű képei és rímei által nektek mesélhetett.

Én voltam a rablós résznél a János vitéz, bár akkor még csak Kukorica Jancsi. Én nem gyújtottam volna fel a zsványtanyát, mert nem lett volna szívem a tizenkét zsványt megölni. Azért nagyon jó volt.

Frischmann Andris

Október közepén kezdtünk el foglalkozni a János vitézzel. Először csak minden főoktatásban olvastunk egy-egy részt, azután be kellett tanulnunk egy szerepet. Csoportokban gyakoroltunk. Én kezdettől fogva Iluska szerettem volna lenni, de amikor Tamás bácsi beosztotta a szerepeket, kicsit szomorú lettem, mert nem én lettem Iluska. Amikor a darab végére értünk, megkaptam Iluska szerepét Tündérorszámban. Egy idő múlva a dobogókat is felhordták a fiúk, kitzúztuk az előadás napját is. Nagyon izgultam, mert számomra elég érdekes volt, amikor föltámadtam a rózsából, és János vitéznek meg kellett pördítenie. Szerintem János vitéz nagyon jól játszotta a szerepét, ha nem játszotta volna ilyen jól, nem is lett volna ilyen jó.

Palumbo Zora

Azért nincsenek emlékeim, mert nem élveztem különösebben a darabot. És ha nem élvezem a darabot, de nem is rossz, akkor nincsenek emlékeim, se rosszak, se jók.

Tass Mihály

Nagyon örültem, hogy fazekas, valamint huszár lehettem a János vitéz című költeményben. A szövegem betanulása ment. Annyit kellett mondanom Jancsinak, hogy az az út hova viszi őt el, mire ő kirántott a sárból. A kirántást kellett sokszor gyakorolni. Az előadáson sokaknak tetszett, amikor álmétkodva körülnéztem. A huszáros résznél nagyon sokat gyakoroltunk. (A fazekas részt is, de nem miattam!) Itt csak egy kis szövegem volt, ezt könnyű volt betanulni. A hűgornak nagyon tetszett az *A jó lovas katonának* című dal, mostanában is ezt énekli. A boszorkányos részt is nagyon szerettem, keményen gyakoroltunk itt is.

Matolcsy Máttyás

Nagy öröömre szolgált, hogy én lehettem Kukorica Jancsi. Eleinte minden piszkálást, viccelődést észrevettem, de később megszoktam. A szöveget viszonylag gyorsan megtanultam. A negyedik fejezetben támadtak kisebb nehézségeim. Az előadáson minden nagyon jó lett. Az első előadáson sokkal jobban figyelt az osztály. A másodikon kissé elengedtük magunkat.

Belák Dávid

Nagyon jó volt eljátszani a mostoha szerepét, s nagyon élveztem. Megijedtem egy kicsit, amikor rám került a sor, de amikor belejöttem, már el is felejtettem, hogy néznek engem. Szerintem a többiek is nagyon jól játszották a szerepüket.

Sinay Biborka

Először nagyon úgy tűnt, hogy nem sikerül, de aztán Laci bácsi rengeteget segített, és sikerült. Az első előadás jobban sikerült, mégis szerintem a második előadás volt a jobb, mert már biztosak voltunk benne, hogy még jobbak leszünk. Az utolsó kettő napban kaptam új szöveget, amit nehezen tanultam meg. Eli nagyon ügyesen megtanulta a szöveget, ő még érdekesebbé tette az előadást. Néhány dolgon javítottam volna, de ez így volt szép és jó.

Bóna Jakab

Nagyon jól kezdődött a színdarab. Nagyon sok gyerek volt, ezért elkezdtem izgulni, de mikor én voltam a főszereplő, akkor már egyáltalán nem izgultam, szerencsére. Iszonyatosan jók voltak a boszorkányok meg a mostohák. A szerepemet egy kicsit nehéz volt megtanulni, főleg a hangsúlyozást, de sikerült. Jók voltak a katonák. A végén, háááát, nagyon izgultam, mert meg kellett pörgetnem Iluskát, de az is jól sikerült. Szerintem jókat nevettek a gyerekek, legalábbis úgy láttam. Szerintem nagyon jó volt a színdarab és vidám.

Pocsi Kristóf

Én a János vitéz színdarabban mesélő, boszorkány és tündér voltam. Nekem az egész színdarab tetszett, és az is jó volt, amikor gyakoroltunk, mert akkor mi is kitalálhattuk, hogy egy-egy rész hogyan legyen összeállítva, persze a tanárok, akik Tamás bácsi és Laci bácsi voltak, ők is kitaláltak részeket. De ha valaki azt akarja tőlem kérdezni, hogy melyik rész tetszett a legjobban, akkor nem tudnék egyet sem mondani, mert az egész tetszett.

Eöry Lilla

Örülök, hogy Iluska lehettem, mert én, amikor még csak kitaláltuk ezt a színdarabot, akkor is Iluska szerettem volna lenni. Nekem a második szövegemet nehezebb volt megtanulni és elmondani is. Az első próba nagyon nehéz volt, mert mindenben változtattunk, de még a főpróbán is voltak változtatások. Sokat készültünk a jelmezekkel, a kellékekkel. Mindig egy-egy jelenetet próbáltunk. Amikor az első jelenetet próbáltuk, az mindig nagyon sok ideig tartott, mert kettő szereposztás volt.

Tóth Imola

It was fun being the french king. At first I did not think I could memorise the text but in the end I did it. I liked how the play was written and I liked how it was directed. We could have used a few more practices but did it anyway. But there was things I did not like. I was given lines to memorise and when I finished they took away three paragraphs and gave me three new ones. I could also have been informed about more because at the beginning I did not know what János vitéz was?

Elias Menyhárt

Nagy öröömre szolgált az elsőtől a kilencedik fejezetig. Azért élveztem ezeket a részeket, mert sokat szerepeltem bennük. Voltam mesélő (rengeteg), rablóvezér, zenélő (dobos) a katonás résznél. A második résznél nekem kellett bedobnom a petrencés rudat, ott sokat beszéltem, és ezért nehéz volt fel-le, fel-le állni, ülni. Mert ha beszéltél, föl kellett állni, és ebben az öblös parasztnadrágban nehéz volt fölállni, leülni. A katonás rész után a király (Eli) nagyon jól mondta a szövegét. Egyébként mindenki jól mondta: Robi, Matyi, Bodza, Juló és még sokan mások. Ábel is jól játszotta az óriáskirályt, meg a Viktor és az Áron az óriásokat. „Fogadj örökös jobbágyidul minket!” Mindenki azt hiszi, hogy a másiké a jobb, mert kevesebb a szövege, ez igaz, de valószínűleg az meg nehezebb volt.

Pál Zsigmond

Nagyon jó volt a János vitézben az óriásos, bárányos részben mesélőnek lenni. Jó volt minden, mindenki szépen és érthetően beszélt. Laci bácsi sokat segített, például azt, hogy „A sok vén szipirtó bent csak úgy hemzsegett, hánytak a nagy üstbe...”, és a lányok meg folytatták és sorolták, hogy mit raknak bele, és ez olyan jó volt. Mindez Laci bácsi nélkül nem sikerült volna.

Domonkos Péter

Nagyon élveztem a királynő szerepét. Nekem tetszett, hogy kiállhattam a közönség elé, és elmondhattam a szövegemet. Királynő voltam. Tetszett, hogy az egyik pillanatban nagyon vidámnak, a másikban szomorúnak kellett lennem. Tetszett maga az egész fölkészülés, olyan jó hangulata volt, az egész osztály együtt próbált és gyakorolt. Jó volt érezni, hogy amikor elkezdődött az előadás, mindenki minket nézett és figyelt. Azért néha nehezek is voltak a próbák. Jó volt, hogy többen voltak Jancsik. Kedvenc részem, amikor a menyecske elmondta, hogy Iluska meghalt. Az is tetszett, amikor János Tündérországra van, és kiszabadítja Iluskát a habokból, és megpörgeti.

Páll Bodza

Nagyon élveztem a készülődést és az előadást. Én voltam Iluska mostohája. Nagyon örülök, hogy fölléphettem. Csak arra kellett figyelnem, hogy nagyon mérges legyek.

Koller Zsóka

Nekem a legjobban az tetszett, hogy mindenki érthetően beszélt. Igaz, hogy volt, aki egy kicsit hadart, és volt, aki egy kicsit halkán mondta. Nekem három mesélő szövegem volt. Az első előadásban kihagytam egy mondatot, de egyébként jó volt. Azt változtattam volna rajta, hogy a kimaradt versszakokat is beleserkelek.

Nagy Emma

Jó volt mesélőnek lenni, élveztem a próbákat, viccesek voltak. Izgultam a próbák előtt. Nem mindig volt izgalmas, néha untam magam, de én értettem a szöveget, amit mondtak a többiek.

Kubinyi Eszter

Nagyon jó volt János vitézt alakítani, mert ő volt a főszereplő, bár nagyon nehéz volt a szöveget megtanulni. Furcsa volt, amikor mondta Tamás bácsi, hogy bábukkal fogunk néhány részt eljátszani, de végül sikerült a színdarab, és sokan megdicsérték.

Bajzik György

Amikor szóba jött, hogy Petőfinek ezt a művét előadjuk, örültem, mint a többiek. Reggel a próbák izgalmasak voltak. Nem akartam főbb szerepet vállalni, és így, hogy csak pár versszakot mondtam, könnyebb volt koncentrálni. Az utolsó próbákon kicsit izgultam, hogyan fog összejönni minden csütörtökre, de végül az előadások eléggé simán mentek. A zenélésben nem voltak gondjaim, csak azon töprengtem, hogy az *A jó lovas katonának* című dalt milyen vonóbeosztással játszom. Csütörtök reggel a függöny mögött mindenki nagyon izgult, és amikor a függöny megnyílt, én úgy meglepődtem, hogy ilyen sokan néznek minket, szinte a szövegemet is elfelejtettem. Az előadásban viszont mindenki megállta a helyét, és kisebb hibákat kivéve az előadás tökéletes volt.

Császma Júlia

Nagyon jól nézett ki, amikor a boszorkányokat tiszta erőből a földhöz vágtuk, ahogy repültek szanaszét a kukoricaszemek. Az óriásoknál is pont úgy nézett ki, amikor Samu az óriáskirályhoz vágta a követ, és aki koppintott a fával, pont jókor koppintott, úgy nézett ki, mintha tényleg fejbe dobta volna.

Vidor Gergő

Nagy Lőrinc: **VERS A SZÉNÉRŐL**

*Mondd, hogy kéne kezdenem
Egy eseményt, mi végtelen?
Se vége, se közepe;
Csak magába fut bele,
Minden élet kezdete,
S bár nem ment el; ég vele.*

*A levegőben száll e gáz;
Része egy elégett szénváz.
Szén-dioxid a neve,
CO² a képlete.*

*Két kört is megtehet,
Nézzük az ismertebbet:
Cukor épül fel belőle,
Glükóz néven megjelölve.*

*Csak a növény képes erre;
Hogy kis cukrát kitermelje,
Majd spirálba tekerje,
Keményítőt kikeverve.*

*Vagy cellulózt is gyárthat;
Az alkotja a fákat.
Ezt a víz már föl nem oldja,
Ágait evvel foltozza, toldja.*

Jó volt mesélőnek lenni. Nehéz volt a színdarab, mert az együtműködés kicsit hiányzott. Nekem a főpróba után reménytelennek tűnt az előadás. Ebben nem volt igazam, mert a második előadás jól sikerült. Jó volt visszagondolni, hogy honnan indultunk, és hova jutottunk. Elég nehéz szerepem volt, de jól kezeltem. Jó volt a többiekkel együtt dolgozni.

Murányi Flóra

Nagyon élveztem a János vitéz és a huszár, a zsvány szerepeimet. A huszároknál az volt a jó, hogy jól tudok kardozni, és a törökök nem tudtak lekasabolni. Én két-három törököt kaszaboltam le, ezzel be is fejeződött a „háború”. A zsványoknál az volt a jó, hogy Andrisra fogtuk a fegyverünket, meg az is jó volt, amikor kigurultunk a térről, ahol eljátszottuk. Gondom volt rá, hogy a lehető legközelebb essek a színpadhoz. A János vitéz szerepemben az volt a legjobb, amikor kiloccsantottam az Ábel agyát. A legnehezebb az volt, hogy pontosan el kellett találni, mikor lóbáljam és hajítsam el a követ. Jó volt óriásként a földhöz vágni a boszorkányokat. A legrosszabb az volt, amikor föl kellett ugrani, akkor az első előadásnál majdnem leesett a gatyám. A másodiknál persze fölkészültem: gondosan megigazítottam.

Gere Samu

Nagyon jó volt látni azt, aki éppen előadott. Sokat kellett gyakorolni, főleg azokat a részeket, amik a tied. Solymári néptáncosoktól kaptunk ruhákat. Jött Laci bácsi, és őneki is volt sok jó ötlete.

Lancsin Luca

Nagyon élveztem a huszárkapitány szerepét. A szereposztás előtt nagyon izgultam, hogy milyen szerepet kapok. A próbákon jól ment a szöveg. Egész jól haladtunk, és közeledett az előadás, úgy éreztem, hogy mindenki izgul.

Kulcsár Róbert

Örülök, hogy előadtuk a János vitézt, mert az egyikben én lehettem Iluska. Szerencsére az előadáson nem rontottam el. Örülök, hogy Tamás bácsi engem választott az egyik Iluskának. Szerintem a többiek is nagyon jók voltak; összességében az egész jó volt.

Balogh Katalin

Az volt a legjobb, hogy katonaként volt szerepem. Bár az nem volt annyira jó, hogy a csata közben kellett beszéljek.

Taba Áron

Eredetileg én Iluska mostoháját szerettem volna eljátszani, de egyszer, amikor fölolvastuk úgy, hogy minden szereplőt más olvasott, Tamás bácsi azt mondta, hogy most ezt én olvassam fel, nagyon megtetszett a szomszéd lány szerepe. Akkor még nem is sejtettem – bár úgy látszik, nagyon egyszerű szerep –, hogy ennyire nehéz lesz. Végül is csak öt-hat versszak, és ráadásul nem is főszerep. De mégis! Ha belegondolok, hogy milyen nehéz is volt egy szomorú lányt eljátszani, hiszen én általában mosolygok, de most ezt nem lehetett, hiszen János vitéz még nem is tudja, hogy Iluska meghalt. Végül úgy tudtam eljátszani, hogy Laci bácsi azt mondta, gondoljak bele, mit mondok el. A nehézségektől függetlenül én nagyon élveztem. Jó volt látni az osztálytársaimat. Volt, aki az általam nem ismert oldalát mutatta meg. Élveztem a fölkészülést, a próbákat, a nagy odafigyelést. Örültem, hogy kiállhattam a színpadra, és eljátszhattam a szerepem.

Tamási Júlia

Nagyon nehéz volt nekem szerepelni ebben a színdarabban, mert néhány nappal előtte megfáztam, és az előadás napjára be is lázasodtam. Az első előadás még úgy-ahogy ment, de utána és a második előadáson már tényleg nagyon rosszul voltam. Ennek ellenére jól szerepeltem az előadásokon, többen is mondták.

Henrich Miksa

Nagyon jó volt Óriáskirálynak lenni. Nagyon élveztem az összes próbát, mert izgalmasak és nagyon viccesek voltak. Nehéz volt, hogy hangosan, érthetően, fenyegetően beszéljek. Azért tetszett a szerep, mert meghaltam a végén. A próbákról még annyit: elég húzós volt az utolsó két hét, ezért sok részt el kellett vetni. De összességében jó volt.

Pokorni Ábel

Nagyon jó volt az egész színdarab. Ugyan eléggé izgultam, de jó volt.

Haraszti Mihály

*Most két dolog is megtörténhet:
Vagy megesszük növénykének,
Vagy elmerül mély iszapba,
Ez utóbbi lesz kihagyva.*

*A keményítőt visszabontjuk,
Cukrát most már megkaphatjuk;
Meg is erjed, mint a cefre,
Talán még az első este.*

*Aztán úgy lesz, ahogy sejtjük;
Alkoholját, „megerjesztjük”,
Aldehiddé bomlik vissza –
Eddig úgy minden tiszta?*

*A karbonsavat se feledjük,
Hisz fehérjénket abból nyerjük,
Vagy ha az is tovább bomlik,
Újra itt a szén-dioxid.*

*Az pedig megy újra körbe,
Sok ezer kört legyűrűzve.
Forgásának sosincs vége;
Anyaga jár lényről-lényre.*

(Kémia epocha Gát Annával)

Az ELTE tanítóképző főiskola diákjai érkeztek egy napra hospitálni iskolánkba, hogy megismerkedjenek a matematika- és az idegennyelv-tanítás módszereivel a Waldorf iskolákban.

Az osztály épp bőszen focizott a pályán, amikor lekiáltottam értük, hogy gyorsan jöjjenek föl, mert valami fontos készülődik.

Egy pillanat alatt rohanni kezdtek a terem irányába, nyilván érezték a hangomból, hogy valami rendkívüli következik.

A hetedik osztályban éppen algebra korszak volt, de ez nem szerepelt a programjukban, hiszen ők csak az első hat osztályban voltak érdekeltek. A szervezést főleg Kulcsár Gábor és Bakonyi Kati végezte, akik elkészítették a nap szakmai programját.

A hospitálást megelőző nap délutánján azon morfondíroztunk, milyen kár, hogy nem készültünk nagy büfével a 60-80 diák ellátására. Legalább kávé adhatnánk nekik! De az iskolában nincs olyan kávégép, amely alkalmas lenne ilyen mennyiségű kávé gyors előállítására. Nagy kár. Az ifjú főiskolások elképzelhetetlenek kávé nélkül... A megváltoztathatatlan tényekbe mégis illik belenyugodni. Vagy csak aludni rájuk egyet, hogy kiderüljön: a tények sokszor szűnyoghálóként viselkednek az ötletekkel szemben...

Másnap reggel az iskolába menet az autóban kávéillat csapta meg az orromat. Nescafé! Megvan a helyes megfejtés a tegnapi rejtvényhez! A Nescafé vacak, de gyorsan elkészül, csak forró víz kell hozzá. Vízforráló van az iskolában, instant kávé pedig találunk a frissen nyílt sarki Tescóban. Ilyen kávé fogunk fölkinálni a vendégeknek. Kávéházban nem inná meg senki, de még emlékszem, hogy egyetemista koromban, amikor nem volt elég vér a koffeinemben, nem foglalkoztam azzal, hogy azt a kávé szakértő kezek válogatták-e ki egyesével, és kávé mesterek pörkölték-e varázslatosra; csak az érdekelt, hogy ébren maradjak. Manapság pedig, a kávéautomaták korában nem lesz botrány, ha nem lesz babkávét. Rémes, de így van.

Mire beértem kis falumból az iskolába, a józan paraszti ész átvette a hatalmat az agykérgemben. A soron következő matematikaórát az üzleti élet realizálására fogjuk fordítani.

Megérkezésemkor Gyöngyi néni irodája előtt a folyosón már ott állogáltak a főiskolások. Gyorsan megkérdeztem tőlük, szerintük lenne-e igény a szünetben kávéra, és ha igen (mert persze, hogy igen), akkor mennyit szoktak egy adag gépi kávéért fizetni a főiskolán. Kiderült, hogy 60-70 Ft-ért már van porkávé a gépekben, ez irányadó adat volt.

Az osztály épp bőszen focizott a pályán, amikor lekiáltottam értük, hogy gyorsan jöjjenek föl, mert valami fontos készülődik. Egy pillanat alatt rohanni kezdtek a terem irányába, nyilván érezték a hangomból, hogy valami rendkívüli következik. Megkértem őket, hogy azonnal menjenek le, és végezzenek piackutatást a főiskolások körében: ki szeretne a szünetben kávé inni és péksüteményt enni. Néhány perc múlva a táblán ott szerepelt, hogy hány kávé és hány péksütemény eladása várható biztosra. Az ennalóval azonban akadt egy kis árképzési problémánk. A hetedikesek egybehangzó véleménye szerint a sarki pék olyan drágán adja az áruját, hogy képtelenség azokat

haszonnal továbbadni. „Azon semmi hasznunk nem lesz, mert olyan drágán kellene adnunk, hogy azt már nem veszi meg senki!” Akkor ne onnan

hozzuk! – jött a mentő ötlet, amit el is fogadtunk. Vegyük a sarki boltból, ott jóval olcsóbb. Azon még némi hasznunk is lehet.

Elkezdtek az órát, fölfokozott állapotban. Határidő is volt, hiszen tudtuk, hogy 10 órakor hirtelen megjelenik 60 főiskolás, akiknek forró kávéval kell szolgálnunk. Akiket ki kell csábítanunk az udvarra, tehát még feliratokat is gyártanunk kell. Irányító táblát az idegeneknek, árlapot a vevőknek. Árat kellett képeznünk, úgy kellett az árakat kialakítanunk, hogy azok vonzóak legyenek, és lehetőleg a büfé végén ne legyen ráfizetés. Annál is inkább ne, mert én adtam a kezdő tőkét a vállalkozásunkhoz. Az már a megbeszélés elején kiderült, hogy ezen a napon nem fogunk sok pénzt keresni, de „nem ez a lényeg, legalább nagyon jó lesz!”

Fölosztottuk a feladatokat: volt, aki a boltba rontott ki kerékpárral, volt, aki az aula asztalait telepítette ki a folyosóra, sokan készítettek táblákat, hogy az épületben idegenül mozgó főiskolások könnyen kitaláljanak az épületből. Az iskolától kaptunk műanyag poharakat és kiskanalakat, így ezek beszerzésével nem kellett foglalkozni. Minden nagyszerűen működni látszott, amikor az élet megrázta csengettyűjét, és mosolyogva megmutatta, milyen erényekre van szüksége a vállalkozónak, ha jövedelmet akar realizálni. A boltból ugyanis a reggel arra járó éhes emberek mind kiették a péksüteményt, és a hospitálók korábban kijöttek a második osztályból, mert nem akarták megélni a tízórára való előkészületeket.

Azonnal forralni kellett tehát a vizet, a boltból hozott instant kávé már oldódott is, a hospitálóink is bevetették magukat, segítettek a lebonyolításban. A péksüticsapatnak támadt egy mentő ötlete: eszükbe jutott, hogy egy másik boltban talán lesz olyan sütemény, amely kiválthatja a betervezett péksüteményeket. Lélekszakadva kerékpároztak el a távolabbi boltba, és a szünet kezdetére meg is jelentek némi linzerrel.

Az udvaron nagy lett a fölbolydulás, hiszen ilyen büfé tényleg csak ritkán jelenik meg az udvaron. A főoktatásról kijövő tanárok és a szaktanárok egyaránt kedvesen álltak az ötlethez, így az egyetemisták mellett ők is segítettek a vállalkozást megmenteni az azonnali pénzügyi válságtól.

Másnap igyekeztünk a tanulságokat levonni, megállapítottuk, milyen fontos a vásárlók megismerése, a helyes árképzés, a reklám, a jól végzett munka és persze a rugalmasság, hogy az újonnan kialakuló, váratlan helyzeteket kezelni tudjunk.

Talán az epocha legemlékezetesebb napját köszönhetjük a főiskolások látogatásának. Minden pillanatát élveztük!

ELSŐ NEMZETKÖZI WALDORF IFJÚSÁGI TALÁLKOZÓ – VAGY MÉGSEM?

Amikor már mindenki kiélte kreativitását az aszfalton, és föladta a reményt, hogy megtanuljon négy labdával zsonglőrködni..., egy kicsit lepukkant, igen alternatív stílusú helyre vittek bennünket, ahol az erősítők már égtek a vágytól, hogy a Sezlony (a 9.-esek rockbandája) a húrok közé csapjon.

Az őszi szünet végén egy kis csapat a felső tagozatból Szlovénia fővárosába, Ljubljánába utazott az Első Nemzetközi Waldorf Ifjúsági Találkozó keretében. Mint megtudtuk, valószínűleg ez volt sajnos egyben az utolsó ilyen rendezvény is, mivel a fesztivál főszervezőjének, Nilsnek ez volt a 12.-es éves munkája.

Amikor késő este megérkeztünk, egyből éreztem, hogy ez a város tetszeni fog nekem. Bízom benne, hogy a programok is jók lesznek. Szállásunk a ljubljanoi Waldorf-iskolában volt; az egyik osztályteremben aludtunk. Az épület nagyon szép, főleg az a téglával kirakott gyönyörű ebédlő fogott meg, amely színházteremként, aulaként és egyéb közösségi programok helyszínéül is szolgál. A másik szembetűnő dolog az iskola kávézója volt. Irigykedve néztük a jól felszerelt, hangulatosan berendezett helyiséget, ahol kávé, tea, üdítő, pirítós és még sok minden más is kapható.

Másnap reggel fél hétkor föl kellett kelniünk, és ki kellett költöznünk a teremből, mert aznap tanítás volt. Miután nagy nehezen összeszedtük magunkat, Igor, a művészettörténet-tanár tartott nekünk egy kiselőadást Szlovéniáról és Ljubljánáról. Nagyon érdekes dolgokat mondott; a probléma csak az volt, hogy mindenki kókadozott a hosszú vonatút és a rövid éjszaka miatt. Ráadásul a nyakunkba szakadt a felismerés, hogy figyelni kellene, mert angolul beszélnek hozzánk! A nap további részében Igor megmutatta a kis főváros főbb nevezetességeit, majd lehetőséget kaptunk arra, hogy saját magunk fedezzük föl a várost. Ljubljana tele van apró kávézókkal, boltocskákkal; van gyümölcs- és virágpiaca. A várost szerény folyó, a Ljubljanica szeli ketté. A belvárosból kiemelkedő dombon áll egy vár, ahonnan gyönyörű a kilátás; szép időben el lehet látni a Júliai-Alpok magas csúcsaiig. Ami Ljubljánában sétálva először feltűnt, az a tisztaság és a rend volt. Nincs szemét az utcákon, kevés a hajléktalan. Engem nagyon magával ragadott ez a hely a sok kis hídjával – amelyek mindegyikének külön története van –, a festői tereivel, a sétálóutcáival...

Visszaérkezésünkkor már megjött a többi vendég. Engem némi csalódottsággal töltött el, hogy rajtunk, a hidegkúti és solymári waldorfosokon kívül csak két iskolából érkeztek diákok: a bécsiből és a klagenfurtból. Délután lezajlott a különböző műsorokkal tarkított nyitóünnepség. Ezután kiválasztottuk, milyen műhelymunkákra kívánunk részt venni másnap. Rengeteg foglalkozás közül választhattunk, így mindenki megtalálhatta a számára legvonzóbbat. Kicsit meglepődtem, hogy reggel 10-től este 7-ig be lett táblázva a napom, de végül nem bántam meg, mert nagyon élveztem a műhelymunkákat. Egy-két szervezési nehézség becsúszott a nap folyamán, de engem ez sem zavart. Szerintem titokban mindenki az estét várta...

De ne szaladjunk ennyire előre! Az egész napos programsorozat alatt kipróbálhattuk a graffitizést, a capoeirát, a zsonglőrködést; megtanulhattuk a salsa alapjait; volt agyagozás, monociklítés, hogy csak a legjobbakat említsem... Páran még a kémiaórára is beülhettek, amelyet dán vendégprofesszor tartott. Amikor már mindenki kiélte kreativitását az aszfalton, és feladta a reményt, hogy megtanuljon négy labdával zsonglőrködni, hosszas várakozás után elérkezett végre az esti program: a koncertek. A szlovénok egy kicsit lepukkant, igen alternatív stílusú helyre vittek bennünket, ahol az erősítők már égtek a vágytól, hogy a Sezlony (a 9.-esek rockbandája) a húrok közé csapjon. Persze meg kell említeni a többieket is, hiszen az este jó hangulatához három másik együttes is hozzájárult. Izzott a levegő, dübörögtek a dobok, és az alkohol szigorúan a hűtőben maradt. A fergeteges koncertek után mindenkit várt a puha polifoamja, amelyet kb. öt röpké órányi alvás után máris össze kellett tekerni, és irány a vonatállomás! A visszaút nagy részét alvással töltöttük. Erre szerencsére bőven volt időnk, mert nagyjából kilenc órát vonatoztunk.

Összességében: ha életre szóló barátságok nem is szövődtek, engem sok jó élménnyel, tapasztalattal tett gazdagabbá ez az utazás. Megismertem egy élhető, a múlt és a jelen előnyeit ötvöző európai várost. Betekintést nyerhettem egy külföldi Waldorf-iskola életébe és abba, hogy milyen nehézségekkel jár megszervezni egy nemzetközi eseményt.

(Aki kíváncsi az eseményről készült további fotókra, látogasson el a Facebook.com weboldalra!)

Lengyel Szilvi, 11. osztály

A 12. OSZTÁLY MESÉJE

Ekkor visszatért a titokzatos bajszos ember, aki feldúlt állapotban mesélte el nekik, hogy a királylány még nagyobb bajban van...

Egyszer volt, hol nem volt, a Hidegkúti úton is túl volt egyszer egy 12. osztály. Ez a 12. osztály nem mindig volt 12.-es, de mégis ugyanaz az osztály maradt évről évre. Amikor 12.-esek lettek, üzenetet kaptak egy titokzatos bajszos embertől. A titokzatos bajszos ember elmondta, hogy nagyon fontos feladatuk van, méghozzá az, hogy készíteniük kell egy varázsalbumot, amelyen főként énekelnek. Ezt azért kellett megcsinálniuk, hogy meg tudják menteni a királylányt, aki Franciaországban lakik, és nagy bajban van, és csak egy varázsdal segíthet rajta. Ha őt megmentik eme szörnyű átoktól, a királylány apja, a király nekik adja a birodalma felét.

A 12. osztály elkezdett gyakorolni, dalokat válogatni, torokkat köszörülni. Rengeteg nehézségbe ütköztek, megküzdöttek a legfélelmetesebb lidércnyomásokkal és belső szorongásokkal, de szépen lassan elkészültek a munkájukkal. Ekkor visszatért a titokzatos bajszos ember, aki feldúlt állapotban mesélte el nekik, hogy a királylány még nagyobb bajban van, most már nemcsak varázsmuzsikára van szüksége, hanem varázsköntösökre is, amelyek fölmelegítik a hidegben, és varázsbögrékre, amelyekből ihatja a meleg varázsteát.

Nekiveselkedtek hát ennek a feladatnak is, de mivel ez a 12. osztály nagyon talpraesett, szép szál 12. osztály volt, hamar boldogultak ennek az elvégzésével is. Amikor útjára indították a szekeret, amely elvitte a csodás ajándékokat a francia király birodalmába, tudták, hogy nagyon jó munkát végeztek, büszkéek voltak önmagukra, és örültek, hogy segíthettek valakinek, akinek nagy szüksége volt rá. Ha kíváncsiak vagytok, milyen ez a varázsszene, meg milyenek a varázsköntösök és a varázsbögrék, a 12. osztálynál maradt még belőlük, és ha megveszitek mind, az osztály nyáron megnézheti, tényleg van-e király Franciaországban.

Újvári Berci, 12. osztály

A TIZENKETTEDIKES SZÍNDARAB

„Az ember azt gondolja, hogy nehéz, de azt még szorozd meg tízzel, mert kb. annyira nehéz. Nagyon sok mindenre figyelni kell, nagyon sok buktató van, nagyon sokszor kell újragondolni, újraírni szövegeket. Én tudtam, hogy Juli borzasztó nehéz fába vágja a fejszét.”

Ferenczy Bálint és Pokorni Ágoston (Toto) kérdezte Kiss Pétert és Balázs Julit a készülő szövegkönyvről és az előadásról.

A beszélgetést lejegyezte: Szalai-Szabó Hanna.

Bálint: *Az lenne az első kérdésem, hogy mi a darab címe.*

Juli: A darabnak még nincs címe, úgy gondoltam, hogy amint meglesz a darab, akkor tudok olyan címet adni, amely egybefoglalja az egésznek a lényegét, és mivel még nincs kész a darab, ezért még nincs címe.

B: *Tömören összefoglalva miről szól?*

J: Ez jó kérdés. Az emberekről szól, az emberi viselkedésről, az emberi érzelmekről, az egymáshoz való viszonyunkról.

B: *Hol játszódik a történet?*

J: Hajón.

B: *Már kezdtétek a próbákat, próbáltok folyamatosan?*

Péter: A próbák most abban az állapotban vannak, hogy először karaktereket rajzoltunk, ebben az osztály nagyon sokat segített, például az improvizálásban is, abban, hogy milyen emberek legyenek, és ebből épülnek föl a szereplők. A cselekményszálak szövése már Juli feladata, de ebben segítséget kap Balassa Bálinttól, aki a témavezetője, meg tőlem is, aki a darab vezetője és egyben a rendezője vagyok. Most olvasunk jeleneteket, kipróbáljuk, mi hogyan szól, és improvizációkat is csinálunk bizonyos helyzetekre, amelyek talán előremozdítják a darab létrejöttét. Úgy várom, hogy körülbelül decemberben megszületik a szöveg, akkor újra kezdjük a próbákat, és szereposztással, végleges szöveggel elindul a színdarabpróba.

Toto: *Körülbelül mikor lesz a bemutató?*

P: Január végén, február elején várható, ha minden jól megy.

B: *Milyen hosszú előadásnak ígérkezik ez a darab?*

J: Két és fél, három órára gondoltam, de most, amikor végigolvastuk az első felvonást, láttuk, hogy egy és negyed óra, ami elég jó. Ahhoz jön még hozzá a második felvonás, és ez még megnyúlik majd, mert most csak fölolvastuk a szöveget, úgyhogy olyan három óra körül fog tartani.

P: Szerintem nem lesz annyi, jó kétórás darabra számítok, ami éppen jó.

T: *Ez inkább vicces, vagy drámaibb darab?*

J: Vicces.

P: Ahogy én látom egyelőre, a ma eléggé népszerű stílus-irányzatot képviseli: sokat nevetünk a darabon, de közben azért nagyon komolyan lehet venni.

B: *Egy szereposztásban fogjátok játszani?*

P: Igen. Egyébként Shakespeare idejében kezdődött, hogy a komoly daraboknak is vannak mókás jelenetei, és mégis komolyan el kell gondolkodni rajtuk. Például a *Rómeó és Júlián* nagyon sokat lehet nevetni.

T: *Juli, neked honnan jött az ötlet, hogy drámát írj diplomamunkaként?*

J: Volt egy feladat, novellát kellett írni Balassa Áginak magyaráróként. Elkezdtem írni a novellát, és akkor jött az ihlet, hogy ebből jó dráma lenne. Akkor még úgy volt, hogy nem én írom a darabot. Átmentünk a B.B.-ékhez (Balassa Bálint) egy teljesen más dolog miatt, elmeséltem neki, hogy ez tök jó darab lenne, kérdeztem nem akarja-e ő megírni, de azt mondta, írjam meg én. És akkor igazából elgondolkodtam ezen, és aztán úgy döntöttem, megírom.

B: *Akkor ez lesz az éves munkád?*

J: Igen, ez a diplomamunkám.

T: *Ezt könnyen elfogadták a többiek? Mert ha jól tudom, ilyen még nem volt, hogy diák írja meg az osztályszíndarabot.*

J: Nem, ilyen nem volt, és aki csak megtudta, hogy ez a tervem, elmesélte, hogy nagyon sokan megpróbálták már, és belebuktak. De igazából senki nem fogadta rosszul, vagyis hozzám még nem jutott vissza senkinek a nemtetszése. Aztán még lehet, hogy visszajut.

P: Erre a kérdésre még én is szívesen válaszolok. Szerintem óriási dolog, hogy az osztály teljes egészében támogatja, hogy Juli írja az osztálydarabjukat. Ezt nagyon izgalmasnak tartják, és ez nagyon jó. Ha az osztály teljes lelkesedésével támogat egy ilyen dolgot, akkor arra lehet építeni, és ebből a lelkesedésből szívesen dolgozol. Most már arra jutottunk, így szeptember elejére, amikor el kellett döntenünk, mi legyen, hogy minden rosszabb annál, hogy az osztály lelkesen támogat valamit. Úgyhogy minden eszközünkkel és minden emberrel, aki ebben segíteni tud azon vagyunk, hogy ne legyen úgy, ahogy a károgoók jósolják, hogy bebukik. De nem is fog, ezt én megígérem nektek, ez a darab most már jó úton jár.

B: *Péter, te mit gondoltál erről, amikor megtudtad, hogy Juli írja a darabot?*

P: Nyilván láttam ennek a nehézségeit, a buktatóit, azt, hogy hol lehet elbukni. Nem olyan könnyű színdarabot írni. Az ember azt gondolja, hogy nehéz, de azt még szorozd meg tízzel, mert kb. annyira nehéz. Nagyon sok mindenre figyelni kell, nagyon sok buktató van, nagyon sokszor kell újragondolni, újraírni szövegeket. Tudtam, hogy Juli borzasztó nehéz fába vágja a fejszét. Rendesen megijedtem, de akkor is megijedek, amikor B.B. írja a darabokat, akkor meg más problémákkal, de mindig küzdünk valamivel. Ez nehéz dolog, a tizenkettedikben sok olyan dolog van, amivel meg kell küzdenünk.

T: *A kérdés az osztályra vonatkozott: Nem furcsa nekik, Juli, hogy te mondd meg, mit csináljanak? Vagy ezt a szerepet átveszed Julitól, Péter?*

J: Én nem rendezem, nem, én csak írom.

P: Én fogom mondani, hogy mit csináljanak, igen, Julinak vannak elképzelései szereposztásra, mi hogy nézzen ki stb., de ezt a terhet, vagy ha úgy tetszik felelősséget leveszem a válláról. Én fogom megrendezni, én osztom a szerepeket is.

B: *Juli, van olyan, hogy megpróbálnak beleszólni az osztálytársaid abba, hogy mit írj, vagy adnak ötleteket?*

J: Van egy-két ember, aki rettenetesen fél ennek az egésznek a kimenetelétől, és ők próbálják minél... Hogy is mondjam. Úgy érzik, nekik kell megmondani, hogy ez miként lenne jó, de igazából még nem olvastak annyit, hogy tényleg építő jellegűen beleszóljanak ebbe az egész dologba, úgyhogy nem, még nem. Másik részről ez az én diplomamunkám, és ahhoz meg annyira nincs közük. De az is igaz, hogy ez az osztály darabja, úgyhogy elvileg beleszólhatnak.

P: Eddigi tapasztalataim szerint az osztály kevésbé kritikus eddig, mint én vagyok, kevésbé vesznek észre olyan dolgokat, amik nekem szemet szúrnak.

B: *De te kijavítod?*

P: Én azt kérem Julitól, hogy javítsa ki, én nem írok sose, ebben nem vagyok ügyes, vagy nem tudom, nem próbáltam ki. De ezt Juli fogja írni, senki nem ír bele, egy-két szót javaslok, és vagy elfogadja, vagy nem fogadja el, ez az ő írásműve lesz.

B: *Akkor ez novella, amelyből színdarabot csináltok, vagy direkt színdarab?*

J: Ez direkt színdarab, a novella csak az ihlet volt.

P: Ami gyakori. B.B. előző darabja egy regény ihletéséből született, az azt megelőző szintén novellából, azaz gyakori, hogy irodalmi mű ihlet színdarabot.

T: *És az írásban körülbelül hol tartasz?*

J: Hát ez így nehéz kérdés, elvileg megvan az első felvonás, de tegnapelőtt átírtuk, úgyhogy az első felvonás körül.

P: Az első felvonás első verziója megvan.

J: Úgy az ötödik...

P: Igen, kb. a negyedik.

MEGALAKULT A DIÁKÖNKORMÁNYZAT

Mottó diákoknak

„Nem úgy tanulunk olvasni és írni, lovagolni vagy úszni, hogy elmondják nekünk, hogyan tegyük ezeket, hanem úgy, hogy gyakoroljuk ezeket a készségeket. Ezért csak akkor tanuljuk meg a közös kormányzást a nagyobb emberi közösségekkel kapcsolatosan, ha azt kis egységekben már gyakoroljuk.”

*John Stuart Mill: Essay on Politics and Culture.
New York, 1963*

Mottó tanároknak

„A tanár, aki osztályát a büntetésektől való félelemmel kormányozza, az egyik leghatásosabb befolyást teszi a gyerekre, hogy az ellentmondásos viszonyban legyen a társadalommal. Taníthatja a gyerekeket pontosságra az aritmetikán keresztül, a gondolatok kifejezését az olvasáson keresztül, de nem taníthat társadalmi felelősségtudatot a történelem és a földrajz tanításával, azt akarván bizonyítani, hogy a köztársaság jobb, mint az önkényuralom, anélkül, hogy az osztályteremben ne köztársaság lenne, hanem önkényuralom.”

David Wills: Homer Lane. London, 1948

Az őszi kísérleti epocha lehetőséget teremtett arra, hogy a diákok egy csoportjával alaposan előkészítsük a diákönkormányzat létrehozását. A korszak lezárását követően az osztályokban megtörténtek a képviselőválasztások, és a diákönkormányzat 2010. november 16-án megtartotta alakuló ülését. A diákönkormányzat tagjai 8–13. osztályos diákok; a nyolcadikosok tanácskozási joggal vesznek részt a munkában. A diákönkormányzat tagjai:

8. osztály: **Gelencsér Ádám, Galambos Ádám, Horváth Laura**
9. osztály: **Doma Sára, Pokorni Ágoston, Ferenczy Bálint**
10. osztály: **Tass Borbála, Pocsai Eliza, Horváth Kristóf**
11. osztály: **Kereszty Samu, Jánosi Dávid, Hajdú Kati, Nagybacsoni Réka**
12. osztály: **Havlik Marci, Bakó Hanka, Bartos Barna**
13. osztály: **Még nem volt választás; az első ülésen Bicsi Bálint képviselte az osztályt.**

A diákönkormányzatot a képviselők útján, vagy a dok@hidegkut-waldorf.hu címen lehet elérni.

A konkrét előkészítő munka mellett sokat foglalkoztunk a demokratikus öngazgatás gondolatával. Kerestük azokat a területeket, ahol a tanárok és a diákok együtt vehetnek részt az iskola működtetésében. Ez a fajta megosztott felelősség nem jellemző az oktatási intézményekre, amelyekben szinte kivétel nélkül hierarchián alapuló vezetés működik. A demokratikus hatalommegosztás közösség-megújító erőt hozhat: kölcsönös bizalmat, aktivitást, kezdeményező készséget, nyíltságot, egymás fölfedezését, új képességek kibontakozását, decentralizáltságot, önállóságot, öntevékenységet, a szabályok betartását, „tulajdonossá” válást. A demokratikus hatalommegosztás legfontosabb erénye az a lehetőség, hogy minden érintett részt vehet a saját életének irányításában, szerepet játszhat annak meghatározásában. Az iskola mű-

ködésében természetesen vannak olyan területek, amelyekért kizárólag a felnőttek felelnek, amelyek nem a közös irányítás részei. Az epochán megkerestük a felnőttek által és a közösen szabályozható területeket:

Felnőttek által szabályozható területek	Diákok és felnőttek által szabályozható területek
biztonság	tanulás
tanórák	szabályok
épület, kert	értékelés
tanárok	programok

Ebben a működési formában az eddig egymástól elválaszt-hatatlanak tűnő kérdések külön-külön is értelmet nyernek:

Ki kormányozza a hajót?

Mi történik a hajón?

A mi esetünkben nyilvánvaló, hogy továbbra is az iskola-vezetés és a tanárok feladata, hogy a hajót kormányozzák, meghatározzák, hogy merre tartsunk, de a diákok nagyobb szabadságot kaphatnak abban, hogy milyen szabályok szerint formáljuk az iskolai életet.

Az első ülésen áttekintettük a diákönkormányzat feladatait, jogait és lehetőségeit is. Röviden összefoglalva ezek a követke-zők:

A diákönkormányzat döntési jogkörrel rendelkezik a saját működési rendjének meghatározásáról; a DÖK működéséhez biztosított anyagi eszközök felhasználásáról; a tanítás nélküli munkanap programjáról; a munkáját segítő nagykorú személy megválasztásáról; a diákönkormányzat tájékoztatási rendszerének működtetéséről (pl. diákújság). Egyetértési joga van a jogszabályban meghatározott ügyekben: a Házirend és a Szervezeti és Működési Szabályzat elfogadásakor és módosításakor. Véleményezési és javaslattevési joggal élhet a nevelési-oktatási intézmény működésével és a tanulókkal kapcsolatos valamennyi kérdésben.

A mi diákönkormányzatunk munkája azonban nem csupán a jogszabályban meghatározott jogkörökre korlátozódik. Már az előkészítő munka során számos olyan feladatot és tevékenységet határoztak meg a diákok, amelyet maguk szervezhetnek meg. A felhívásukra elindult KRESZ-tanfolyamot 6-7 diák látogatja (korábban egyetlen jelentkezője sem volt ugyanennek a tanfolyamnak!); rajzpályázatot írtak ki, amelynek eredményeként naptárak és képeslapok készültek a bazárra, amelyeket az iszapkatasztrófa károsultjainak megsegítésére árusítottak; adománygyűjtést szerveztek konkrét, rászoruló devecseri családok részére... Az üléseiken foglalkoznak a Házirend egyes passzusáival, és terveik között szerepel a nemzetközi Waldorf-segélyakcióban (WOW-day) való részvétel is.

A diákönkormányzat képviselői havonta találkoznak, munkájukat Sass Balázs segíti. A diákok a tevékenységeikről és az elképzeléseikről rendszeresen beszámolnak az általuk szerkesztett újságban.

Sok sikert és kitartást kívánok a munkájukhoz!

Kulcsár Gábor

KARL MAY: WINNETOU

Karl May fordulatos regénye indián ütközeteket és rabló-támadásokat mutat be, belepillantva a vadnyugati életbe. Winnetou, Old Shatterhand, Old Firehand, Old Death páratlan hősiességéről szerezhetünk tudomást, példás bátorságukkal egyetemben. Winnetou, az apacs indián és Old Shatterhand, a sápadt arcú nagy vadász barátságával is megismerkedhetünk, valamint párviadatok és halálos ütközetek tanúi lehetünk. A vadnyugat prérijeit és erdősegeit bejáró történet csodás tájakra is elkíséri az olvasót, aki alig várja, hogy teljes egészében megismerje az egyre fordulatosabb történetet. Fiataloknak és felnőtteknek egyaránt érdekes és izgalmas olvasmányt nyújt.

A nagy Manitou kísérjen téged, mikor ezt a könyvet olvasod!

Ulicska Áron, 6. osztály

ROBERT KURSON: ÁRNYÉKBÚVÁROK

R. Kurson könyvének hősei mélytengeri bűvárok. A történet titokzatosan kezdődik: két ember talál egy hajóroncsot, és meg akarja tudni, érdemes-e több időt arra szánniuk, hogy kiderítsék és beazonosítsák, hogy milyen hajó is volt ez.

Fogadnak maguk mellé hat-hat profi bűvárt, és elkezdődik a felderítés. A roncs több ember életét követeli, annyit azonban sikerül kideríteniük, hogy feltehetőleg egy második világháborúban elsüllyedt német tengeralattjáróról van szó.

A felderítést szeretnék titokban tartani, ez azonban csöppet sem egyszerű. Ráadásul a történelmi följegyzések sem feltétlenül mindig igazak...

Szerintem ez izgalmas könyv. Sokat meg lehet belőle tudni a bűvárkodás szabályairól, hogy például mennyi veszéllyel járhat egy kis rossz mozdulat is.

Akit érdekel a bűvárok élete, és szereti a titokzatos történeteket, feltétlenül olvassa el, érdemes!

Kökénydi Flóra, 8. osztály

KARL MAY: AZ OLAJKIRÁLY

Stone és Parker egymás mellé állt, és Sam fölkapaszkodott a hátukra. Így elérte a tetőt. Minden erejét beleadva megpróbálta fölnyomni a fedőt, de az egy hajszálnyira sem mozdult el. Nem is csoda, hiszen a nihorák nehéz köveket toltak rá. Ezután a falak kerültek sorra. Itt biztató meglepetés várta őket. A falakon apró szellőzőnyílásokat fedeztek föl, amelyeken át levegő szivárgott be az ablaktalan helyiségbe. A nyílás elég nagy volt ahhoz, hogy puska csövet bele lehessen szorítani. A puskacsövet ide-oda rángatva, veritékes munkával meglazították a kőlapokat összetartó vályogot, s végül akkora rést vágtak a falon, hogy egy ember üggyel-bajjal kibújhatott rajta. Sam Hawkins óvatosságból előbb a kalapját dugta ki a résen, de rögtön vissza is rántotta. Odakint több lövés dördült el.

Én azért szerettem olvasni, mert sok benne a lödőzés, a kémkedés meg a bunyó. Ajánlom mindenkinek, aki szereti az indiános könyveket.

Gere Samu, 5. osztály

KIS ATTILA: ALTINÁJ

A keszitörzsbeli, Csábán nevezetű tíz év körüli fiú kalandjairól szól a regény.

Elrabolt lovát, Altináját akarja kiszabadítani. Izgalmas kalandjai során megismerkedhetünk a honfoglalás előtti korról és az akkori emberek életével.

Folytatása a *Medveszív*, amely talán még izgalmasabb.

Nagy Emma, 5. osztály

A 2010/2011. TANÉV RENDJE

Karácsonyi játék	2010. december 17. péntek
<i>Téli szünet</i>	2010. dec. 20.–2011. jan. 5. (hétfő-szerda)
Farsang	2011. február 18. péntek
<i>Síszünet</i>	2011. febr. 21.–febr. 25. (hétfő-péntek)
Tavaszi hangverseny	2011. április 15. péntek
<i>Húsvéti szünet</i>	2011. április 21–29. (csütörtök-péntek)
Írásbeli érettségi	2011. május 2. hétfő – magyar
	2011. május 3. kedd – matematika
	2011. május 4. szerda – történelem
Osztálykirándulások	2011 május 2–4.
Országos kompetencia-mérés	2011. május 25. szerda
Olimpia	2011. május 25–29. (szerda-szombat)
Pünkösöd	2011. június 13.
Diplomaosztás, a 12. osztály bankettje, utolsó tanítási nap	2011. június 15. szerda
Diáknapok, adminisztrációs munkanapok	2011. június 16–17. és 20–21. (csütörtök-kedd)
Bizonyítványosztás, a 13. osztály ballagása, tűzugrás	2011. június 22. szerda

BUDAPESTTŐL DEVECSEKIG ÉS VISSZA

A világ figyelme egy pillanat alatt Devecserre irányult; október 4-én a vörösiszap elkezdett ömleni a timföldgyár tározójából, két település jelentős részét tönkretéve. A devecseri és a kolontári lakosokat művelődési házakba, sportcsarnokokba és rokonokhoz telepítették. Folytak a fölértékelések, ám sok ingatlant az eredeti érték felére becsülnék. A lakosok még nem tudják, az ingóságokért kapnak-e kártérítést.

A devecseri általános iskola titkárával kapcsolatba lépve megkaptuk azoknak a családoknak a telefonszámát, amelyek bármilyen módon károsultak. Fölhívtunk mindenkit, akit tudtunk, megkérdeztük, mire volna a legnagyobb szükségük. Már telefonon keresztül is nagyon örültek a hívásoknak, de többeknek nehéz volt kérni. Képzeliük csak el, hogy hirtelen rengeteg ember keres meg minket, akik ajándékba visszaadnak nekünk mindent, amit pár perc alatt elvesztettünk, és amiért valaha keményen megdolgoztunk! És hálásnak kell lennünk. De hálásnak lenni nem a legkönnyebb dolog. Egy ország fogott össze, és segítette őket, mindenki, ahogyan tudta. Szerintem büszkék lehetünk rá, hogy mi is megtettük azt, ami tőlünk telte.

Reggel, miután bepakoljuk az iskola által följánlott fénymásolót, valamint a családoknak külön szétválogatott dolgokat, elindulunk. Gyöngyi néni, Gácsi és Béla bácsi jön velünk, valamint Bányai Gabi, aki Devecserből származik. A diákságot (rajtam kívül) Tass Borcsi, Doma Sára, Horváth Kristóf, Petróczy Andris, Ferenczy Bálint képviseli. Két autóval haladunk az M7-esen a zuhogó esőben. Devecser előtt elterelnek minket a rendőrök; pár kilométerrel a város előtt eláll az eső is.

Az út jó hangulatban telik, ám amint meglátjuk az első házat másfél méter magas vörös csikkal az oldalán, mindenkinek eláll a szava. Olyan, mintha az ember kísértetvárosba lépne be. Élő temetőbe. A házak ajtaja, ablaka tárva-nyitva, üresen tátongnak a kicsi épületek, a fák alját szintén méternyi magasságban vörösre festette a pusztító lúgos iszap. Egy kis hídon áthajtván érünk be hivatalosan a városba. Alattunk a patakban ömlik a vörös víz. Három szín uralkodik: a fehér, a szürke, és a vörös. A valaha gyönyörű kastélypark kopár és szomorú.

Ahogy beljebb érünk, emelkedik az út, és a vörös csík egyre keskenyedik. A domb tetején áll az iskola, ahol az iskolaigazgató, néhány tanár és a kíváncsi diákság fogad minket. A kisbusz a hátsó bejáratához parkol, mi pedig rögtön elkezdjük kipakolni a csomagokat. Egy osztályteremben rengeteg sampon, víz és lencsekonzerv áll. Ide hozzuk be a szállítmányunkat. Mellettünk az ablakban nyolcadikos lányok ülnek, és kérdeznek. Közvetlenek és vidámak. Tulajdonképpen mindenki az.

A kipakolás után a kilencedikesek egy szülővel készítenek interjút, majd ebédelünk. Eközben a magyartanár nő megkeres három diákot, akik rajta vannak a mi listánkon is. Két lány és egy fiú. Egy teremben kérdezzük őket a történelekről, ők pedig mesélnek. Mondják, hogy sok újságíró kérdezi őket, a tv-től is jöttek már. Megszokták. A kezdeti, kissé hivatalos hangnem kis idő elteltével barátságosabbra fordul, majd mikor befejezzük, izgatottan követnek minket a terembe. Mindenki

megkapja a saját csomagját, fölpróbálják a cipőket is. Nagyon örülnek. A magyartanár nő kissé izgatottan kezeli a helyzetet...

Ezek után elköszönünk tőlük, mert indulnak haza, mi pedig megyünk „várost nézni” – amit nem igazán nevezhetünk városnézésnek.

Végigjárva az utcákat, egy lelkes idegenvezető kimerítő előadást tart Gárdonyi Géza Devecserben tartózkodásáról. Megmutatja a templomot, az emlékművet, a domborművet, ám elkeseredésére minket ez nem igazán köt le. A hiányos, médiából szerzett információ miatt nagyon kíváncsiak vagyunk mindannyian. Ahogy haladunk lefelé a dombról, megint megjelenik a vörös csík, egyre nő, mellettünk halad, mint egy kísértet. Bányai Gabi ismerőse azt is elmeséli, hogy a vörösiszap tönkreteszi a házak talapzatát; ez az oka annak, hogy az épületek zömét le kell bontani. A város tele van katasztrófaelhárító autókkal és rendőrautókkal. Az egyik rendőr közli velünk, hogy tilos fényképezni, mire az idegenvezetőnk – aki nagyon híres lett a katasztrófa miatt – azt tanácsolja, hogy titokban készítsünk képeket. Sok helyről már elszállították a tönkrement földet, így a házak árulkodnak a két hónappal ezelőtti eseményről.

Új és régi házak, kertek, földek, gémeskutak, szobák, kerítések és növények mentek tönkre. A legtöbb helyen másfél méter magasan hömpölygött az iszap, mesélik. Viszont vannak helyek, ahol embernyi magasan festette be a falat az áradat. A házak falain kéznyomok. Poros szobák ablakain keresztül bepilanthatunk egy család életébe, amelyre lesújtott a katasztrófa.

Miután körbejárjuk a város egyik részét, visszamegyünk az iskolába, ahová már megérkeztek a szülők. Bármennyire próbálja is a magyartanár nő nagyon hivatalossá formálni és elnyújtani az „átadást”, gyorsan lezajlik. Mindenki kap egy doboz élelmiszert és egy doboz mosószert, valamint a többi becsomagolt holmit, amelyet kértek. Nagyon örülnek. Köszönik, ahogy tudják. Miután az utolsó családunk is segítünk bepakolni, elindulunk Kolontáron keresztül hazafelé. Az ottani pusztítást is látjuk, majd fölme gyünk az egyik iszaptározó gátra. Óriási, kopár, kihalt területet láthatunk. Ezután megnézünk még egy több száz éves tölgyest, és indulunk haza.

Szerintem nyugodtan mondhatom, hogy nagyon elfáradtunk, de úgy érzem, mindannyiunknak megérte a fáradtságot. Szörnyű volt látni a pusztítást, de ezt ellensúlyozta az, hogy segítettünk. Nem csak egyszeri akciót terveztünk. A mostani tanulságokat fölhasználva kérünk titeket, hogy segítetek nekünk még egy ilyen gyűjtést szervezni!

Rendkívül hálásak vagyunk azért, hogy ennyi mindent elvihettünk, és ezt nektek köszönhetjük. Nagyon jó volt látni az összefogást a rossz helyzetbe került embertársainkért. Valami nagyon szép dolgot csináltunk!

Budapest, 2010. december 8.

Köszönettel a Diákönkormányzat nevében:

Pocsai Eliza

A januári számban olvashattok két interjút az ott élőkkel. (A szerk.)

Hajléktalanok Karácsonya I.

Sok hajléktalannak kell hajléktalanszállón töltenie a karácsonyt. Minden ilyen szállóban máshogy telik a karácsony. A hajléktalanok nemcsak a szállókban tölthetik az ünnepeket, hanem a nekik szervezett rendezvényeken is részt vehetnek. Ezeket a rendezvényeket kifejezetten a hajléktalanoknak szervezik.

A hajléktalanok idén is részt vehetnek a Magyar Televízió *Gyorssegély* című műsorának *Hajléktalanok karácsonya* nevű rendezvényén. A tavaly megrendezett karácsonyi ünnepség nagyon jól sikerült. A Planetárium melletti szabad területen meleg ételt, ajándékokat és ruhákat osztottak szét a hajléktalanoknak. Az aszódi laktanya vállalta a körülbelül ezeröttszáz adag gulyás elkészítését. Ez a mennyiség hamar el is fogyott. A rendezvényen részt vett a Magyar Máltai Szeretetszolgálat, a Magyar Vöröskereszt és számos más alapítvány. Ezek a szervezetek segítettek ruhákkal és tartós élelmiszerekkel a hajléktalanokat.

Nem csak szervezetek vehetnek részt az ilyen fajta rendezvényeken. Nagyon sok magánszemély is jelezte a részvételi szándékát. Még sok hasonló rendezvény is megrendezésre került.

A hajléktalanszállón töltött karácsony nagyon más hangulatban telt. Meghittebb és kellemesebb, ünnepi hangulat volt. A sok ajándék, a karácsonyfa és a gyertyafény jelezte, hogy a szálló lakói ünnepre készülődnek. Egy alapítvány karácsonyi műsorral is kedveskedett nekik. A karácsonyi versek, dalok és gondolatok meghittséggel és emlékekkel árasztották el a zárkózott, sok nehézséget megélt emberek szívét. A megnyitó beszédben meghallgathattak egy rövid verset a karácsony lényegéről. A szeretet, a meghittség és a lélek melegének ünnepéről. Karácsony estéjén a szálló lakói összegyűltek egy szobában. És földíszítették a karácsonyfát. A szálló vezetői berakták a fa alá a kis kék nylonzacskóba csomagolt ajándékokat. És meg is kezdődhetett az ünneplés. Először karácsonyi dalokat énekeltek. Majd meghallgatták az említett beszédet. Azután megkezdődött az ajándékozás, a szálló lakói megkapták a csomagjaikat, és a végén a szálló dolgozói bejelentették, hogy a sok támogatásból összegyűlt egy meglepetés-ajándékra a pénz.

A szálló lakói karácsony estétől fogva vadonatúj DVD-lejátszón élvezhették a filmeket, amelyet nagy tapsvihar közepette vettek át.

Balázs Bori és Ries Bori, 9. osztály

Hajléktalanok Karácsonya II.

Egy decemberi délután elmentünk a Moszkva térre, hogy megkérdezzünk egy hajléktalant arról, hogyan telik a karácsonya, illetve, hogy más-e a karácsony előtti időszak, mint ahogy egyébként él.

Többek között kiderült, hogy Imrének hívják, és hogy régen bányász volt, azután nyugdíjba vonult, de egy idő után nem kapta meg a nyugdíját. Meg azt is elmondta, hogy egyszer egy rendőr meg akarta ölni, de ő megvédte magát. Emiatt azóta nagy büntudata van. Valahogy így kerülhetett az utcára, bár erről nem beszélt. Most az erdőben lakik egy romos téglaházban, van két takarója, és a Moszkva téren árul zöldséget meg gyümölcsöt. Az apja és az anyja már régen meghalt, de van egy testvére, aki vett is neki egy házat, de ő oda nem akar beköltözni, mert szerinte nem jó szívből vette neki. A Moszkván kap néha meleg ételt, de ez ilyenkor télen nagyon nehéz neki, mert nagyon hideg van. Mutatta nekünk, hogy milyen jó kabátja van, amely mellény volt. Elmondta, hogy nagyon rossz ez így, és hogy ezen változtatni kellene.

Mint kiderült, lottózik, és arról is sokat mesélt, hogy mit csinálna, ha nyerne. Elmesélte, hogy van egy szegény koldus, a Moszkván szokott kéregetni, és hogy rajta mindenképpen segítene, és hogy építene egy medencét a Moszkva tér közepére.

Amikor kérdeztük a karácsonyról, mindig azt mondta, hogy neki nagyon rossz ilyenkor, főképp, mert nagyon hideg van. A karácsony nem telik neki máshogy, mint a többi nap, ahogy ő mondta: „alszik az erdőben a fák között”.

Nagyon vallásosnak tűnt, sokat beszélt arról, hogy senki nem születik fölöslegesen, mindenkinek van valami dolga a földön. Értelmes, okos embernek tűnt, illetve okos lehetett régen, azóta már „kicsit” ivott, de még mindig sok jót tudott mondani. Bár ő azt mondta, hogy csak azért iszik néha egy pohárka vörösbort, hogy a vérkeringését segítse.

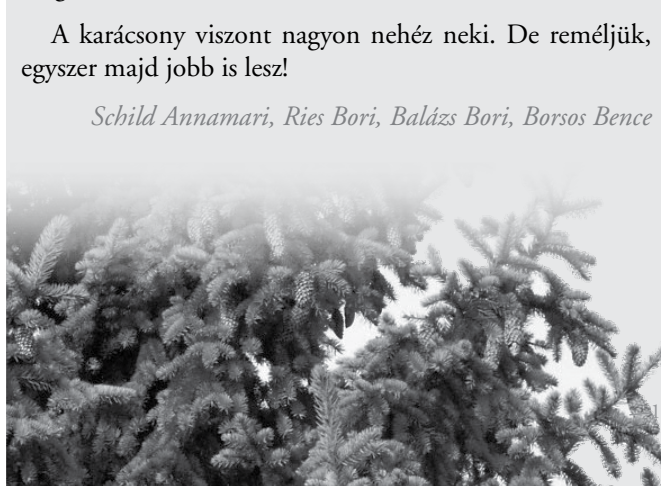
Nem tudom, mivel lehetne őt segíteni, hiszen nem lehet rajta segíteni, ha ő sem akarja. (Ha már egy házat nem fogadott el!)

De sok segítséget kap; elmesélte nekünk, hogy megbüntették a BKV-ellenőrök, és hogy apácaiktól kapott segítséget, mert be kell fizetnie egy csomó pénzt, amit az apácák kifizetnek neki.

Meg kap meleg ételt meg teát ingyen, és amit árul, azt is megszerezte valahonnan.

A karácsony viszont nagyon nehéz neki. De reméljük, egyszer majd jobb is lesz!

Schild Annamari, Ries Bori, Balázs Bori, Borsos Bence

Hol cammog, hol szalad az idő kereke,
Attól függően, hogy milyen a kedve.
Ha jó a kedve, száguld, mint a szélvész,
De ha rossz útra tér, oly cammogva jár, hogy
megáll az ész!

Ha játszom, vagy netán számítógép előtt ülök,
Szinte megkegyül, s az óra mutatója csak
úgy pörög!

Bezzeg, ha a busz késik, és az orrom
majd lefagy,
Vánszorog, cammog és úgy érzem,
az idő elakadt!

Mindenórás az idő.
A vemhe kő,
de benne nő.
Hordozhatatlan lesz a súly.
A jégcsapoknak cseppje hull.
Burkot repeszt az Úr.
Megszületik az Új,

az időtlen jövő.
Fényé nő a kő,
feltárul mind a márvány.
Egy szín sem marad árván:
ezerszínű szívárványt
vesz vállára a Bárány.

GONDOLATOK AZ IDŐRŐL

Ezt a témát választva figyeltem magam egy ideje, hogy tanárként miként találkozom az idővel, hogyan tudom érzékelteni a gyerekekkel az idő változékonyságát, ők milyen megjegyzéseket tesznek az idő múlására.

Idegennyelv-tanárként mindig szembesülnöm kell azzal, hogy a magyar gyerekeknek milyen nehéz megérteni az ige-időket. Az angol nyelvben a múltnak, a jelennek és a jövőnek is négy különböző síkja van, míg magyarul a hétköznapi beszédben nem különböztetjük meg egymástól azt, hogy valamilyen rendszeresen, vagy éppen most csinálunk. Emiatt a hatodikosoknak nagy kihívás most ennek az új gondolatnak – amelyet a *nyelv géniusza* hordoz – a megértése.

A történelem tanítása során is rendszeresen találkoztunk az a bizsergetően idegen érzéssel, hogy a régi időkben milyen másképp bántak az idővel. Hannibál ötvenezer emberével elindul Hispaniából Róma felé az Alpokon át (körülbelül 2000 km légvonalban), miközben folyamatosan harcol, mert rendszeresen megtámadják az ellenséges törzsek. Évekig tart az útja. Canneánál győztes csatát nyer, Róma retteg a nevét, amikor a kapukhoz ér. És! Itt jön a lényeg, amely engem is és a gyerekeket is megdöbbsentett! Ahelyett, hogy megtámadná Rómát, öt évig vár utánpótlásra. Egy ember életében várakozással telt öt év! Amikor egy háború húsz évig is eltartott, és 28 év volt a katonai szolgálat, ez az idő valószínűleg semmiség lehetett. Mi *időpazarlásnak* élnénk meg.

A mi életünkben mi történik öt év alatt? Mi történik velem és a gyerekekkel egy nap, egy év, nyolc év alatt? Milyen változások történnek, milyen emlékek rögzülnek, és mi minden felejtődik el?

A gyerekeken látni, hogyan élélnék föl az új epocha kezdetén, hogyan mélyülnek el közben, és mennyire „elegük” lesz a végére. Valami a lelkükben a korszakok változásával, a napi ritmussal lélegzik. Amikor a főiskolára jártam, és meghallottam, hogy a gyerekek nyolc éven át mindennap ugyanazzal a „verssel” köszöntik a napot, azt gondoltam, biztosan halálra unják, és különben is: ez egyszerűen butaság. Az osztályom első éve óta saját tapasztalatom és bizonyosságom, hogy milyen

erős tartóoszlopa az életünknek a *ritmus*. Sőt a „szent unalom” kifejezést is értem már, amelynek során az ismétlések, az állandóságok nyugalmából a bensőnkben születni engedünk új gondolatokat, érzéseket, kezdeményezéseket. Az ismétlésekkel pedig az akaratunkat iskolázzuk.

Az idő mégis korlátoz minket, sőt sokszor a ritmus is, amellyel pont amiatt nehéz bánnunk, mert mindennek helye és ideje van. Micsoda hiány, ritmustörés jönne létre, ha nem mondanánk bizonyítványverset? (Ilyen nincs!) Ha a gyerekek fáradtak, gyorsan élénkíteni kell őket ritmussal, játékkal, énekléssel, feladatokkal. De ez sokszor olyan jó mulatság, hogy gyakran azt veszem észre, már elmúlt 9 óra! Gyorsan a padba, fölidézzük a tegnapi napot, új dolgot tanulunk, dolgozunk a füzetbe, és még mesélni is kell, jaj, erre már nincs idő, mert a szünet fontos... Kapkodunk, kapkodok! A szünetben a következő órára készülök elő, marad öt percem a leveleimet megnézni, harminc másodpercem inni, és uzsgyi! Sokszor azt érzem, semmire nincs időnk, nincs időm beszélgetni a gyerekekkel lényeges, személyes dolgokról, pedig ez volna a legfontosabb.

Mégis boldog vagyok, amikor pénteken fölkiált valaki a gyerekek közül: Nahát, már péntek van, de gyorsan elment ez a hét! Ilyenkor azt érzem: remek, akkor mégis rendben vagyunk, mert tevékenyen, örömmel, tanulással telt az idő, olyan sebességgel, amely könnyedén röppent el. Az időt azon keresztül is érzékeljük az osztályban, hogy egyre több a beteg, a náthás, a fáradt gyerek, ilyenkor azt érezzük, itt van az ideje a szünetnek.

Mostanában rengeteget nosztalgálnak a gyerekek, fölidézik magukat, egymást, milyenek voltak kicsinek, miben hittek, mitől féltek, min nevettek és sírtak. Már nem kicsik, de még nem is nagyok, határon állnak.

Az idő, amelyet már hat éve töltök az osztályommal, *személyes idő*. Részbe vagyunk egymás életének, ismerjük a ritmusunkat, a dinamikáinkat, az örömeinket, a fájdalomunkat, az ünnepi, meghitt pillanatainkat, változva, ők nőnek, és én is növekszem velük együtt a feladathoz.

Márta Dóra

TANUL – HASONLÍT – FORDÍT – VÁLTOZIK

Németórán arra szoktam kérni a diákjaimat, hogy „*Vergleichen wir!*”, vagyis „*Hasonlítsuk össze!*” Ez vonatkozhat órai feladatra vagy otthoni gyakorlatra, bármire, aminek megoldása önálló, vagy akár csoportmunka nyomán jött létre.

Szándékosan nem arra kérem őket, hogy „*Kontrollieren wir!*”, „*Ellenőrizzük!*”, mert nem egyszerűen arra vagyok kíváncsi, megtalálták-e adott esetben azt a bizonyos egyetlen lehetséges választ, hanem arra, hogy miként gondolkodtak, milyen utat jártak be, amelynek a végén döntöttek: „*Ez lesz az!*”, „*Én így tudom!*”, „*Nekem ez tetszik!*”, „*Én így értem!*”. Az elhangzó „értésváltozatokat” összehasonlítva – amelyeket jó vagy rossz megoldásoknak is nevezhetünk – értesítjük egymást arról, hogy mit tudunk, hol tartunk a tanulási, az ismeretszerzési folyamatban, hol van szükségünk segítségre, mi az, ami további magyarázatot vagy gyakorlást igényel. Ily módon tehát az összehasonlítás célja egyfajta újabb ismeretszerzés is, amely nagymértékben befolyásolja, sőt kijelöli a további lépéseket tanulói és tanári szempontból egyaránt.

Természetesen a tanuláshoz elengedhetetlenül fontos és szükségesszerű helyzetei a rövid időt igénylő, gyors ellenőrzések is mint egyfajta állapotfelmérések: *Most itt tartunk, innen lépünk tovább, innen mozdulunk el a célunknak leginkább megfelelő irányba.* De hogy hogyan, ahhoz szükség van mintegy háttérismeretre az összehasonlítás aktusára abban az értelemben, ahogy erről a fentiekben szó volt.

Ha jól meggondoljuk, szinte minden tevékenységünk alapvető gesztusa a „*vergleichen*”, az összehasonlítás. Így alkotunk tanulási közben analógiákat vagy ellentéteket, amennyiben a már ismert, tudott dologhoz hasonlítjuk az új információt, és ezáltal hasonlónak, vagy éppen ellentétessé tesszük ahhoz képest, amit már tudunk, mégpedig azért, hogy konkrét kapcsolatot keressünk és találunk a már ismert és az új dolog között. Ez a kapcsolat számtalanféle lehet, minden érzékszervünket és fogalmi tapasztalatunkat mozgósíthatjuk annak érdekében, hogy az új ismerőssé váljék, tudássá alakuljon, amelyhez azután újabb ismeretek köthetők. Így áll össze bennünk az ismereteknek az a csodás kapcsolatrendszere, amely minél gazdagabb, minél szövevényesebb, annál éhesebb és szomjasabb, annál inkább vágyik gazdagodásra, megújulásra, folyamatos változásra.

Wolle die Wandlung, O sei für die Flamme begeistert,
drin sich ein Ding dir entzieht, das mit Verwandlungen prunkt;
jener entwerfende Geist, welcher das Irdische meistert,
liebt in dem Schwung der Figur nichts wie den wendenden Punkt.

Was sich ins Bleiben verschließt, schon *ists* das Erstarrte;
wähnt es sich sicher im Schutz des unscheinbaren
Grau's?

Warte, ein Härtestes warnt aus der Ferne das Harte.
Wehe - : abwesender Hammer holt aus!

Wer sich als Quelle ergießt, den erkennt die Erkennung;
und sie führt ihn entzückt durch das heiter Geschaffne,
das mit Anfang oft schließt und mit Ende beginnt.

Jeder glückliche Raum ist Kind oder Enkel von Trennung,
den sie staunend durchgehn. Und die verwandelte Daphne
will, seit sie lorbeern fühlt, dass du dich wandelst in Wind.

Rainer Maria Rilke:
Die Sonette an Orpheus, Zweiter Teil XII

A tanulás megújító, állandó változásban tartó és egyben nyughatatlanul megismerni vágyó jellegének megélésére különlegesen koncentrált helyzetet a műfordítási folyamat. Hans-Georg Gadamer (Marburg, 1900 – Heidelberg, 2002), német filozófus szerint a fordító feladata, hogy az eredeti és a saját nyelv között egy mindkettőt valamiképpen tartalmazó harmadik nyelvet alkosson. Úgy gondolja, hogy a megértés, vagyis az idegenség megszelídítésére irányuló igényünk (én ide értem a tanulást is mint a megértés elengedhetetlen feltételét) folytonos fordítási aktushoz hasonlatos.

Amikor irodalmi művet fordítok (mindegy, hogy verset vagy prózát), arra törekszem, hogy meghalljam, ami a sorok mögött, illetve között van, ami nincs leírva a szavakba, de ami a szavak igazi értelme, és minden nyelven megszólaltatható máshogy, ugyanúgy.

A fordítás e tekintetben a tanuláshoz hasonlóan *megértés*.

Az idegenség legyőzése, megfejtése, a saját olvasat mint saját tudás megalkotása egyedi és megismételhetetlen, ugyanakkor állandó változásban lévő, hiszen nincs végső eredménye. Minden fordítás pusztán állomás az adott idegen nyelvű szöveg teljesebb megértése felé. Ehhez hasonlóan a tanulási folyamat egyes állomásai is egyszerre utalnak a múltban szerzett tapasztalatokra, és előlegezik meg azt, ami a jövőben hozzájuk kapcsolható. Ebből a folyamatos átmeneti állapotból vezethető le az állandó változásra és változtatásra való igény és készenlét. Úgy, mint a fordítás esetében az újrafordítás szükségessége, amely helyesbítheti az esetleges tévedéseket, és egyre inkább közelíthet az eredeti egy érvényesnek mondható változatához. És úgy, mint tanulás közben az állandóan gazdagodni, a meglévő ismereteket átrendezni, új összefüggésbe hozni vágyó, újabb és újabb kapcsolatokat létesíteni kész és szerető tudásvágy, változni akarás.

Ennek a kifejezésére választottam Rilkétől egy verset. Hasonlítsátok össze a két szöveget, és alkossátok meg a ti végtelen számú értelmezéseket, az eredetit egyéni módon közelítő, és jelentését gazdagító, miközben magatokról is képet formáló olvasatokat.

Állandó jó változást kívánok nektek!

Fürjes Gabriella

Vonzzon a változás! Ó lelkesítsen a lángban
átváltozva tűnő tárgy, ami felragyogott.
A mintaadó szellem, ki mester a földi világban,
forgásban szereti látni lengő alakod.

Hogy maradásba zárulsz, máris *lénnyed* a dermedt;
de óvhat-e szürkesség? foszladozó fedezék?
Várj! ércnél ridegebb hiv elő ridegebbet.
Jaj neked! – érzed már kalapács nehezét!

Aki forrásként maga árad, tudása lesz a tudásnak;
mely derüesebb világot tár fel előtte ujjongva,
hol kezdet gyakran véget, s a vég kezdetet ér.

Minden boldog tér, amit ők bámulva bejárnak,
elszakadás szülötte. És Daphne, amióta
babér lett, téged is int: Változz! Szólit a szél!

Rainer Maria Rilke:
Szonettek Orpheuszhoz, Második rész, 12. vers
(Halasi Zoltán fordítása)

NOT SO EASY

What is Christmas?

Christmas is a festival (1) _____ all over the world. We celebrate it on 24 December every (2) _____. Christmas is a (3) _____ festival. In Australia Santa comes on a surf board, because when it is (4) _____ here, it is (5) _____ there! With Christmas comes the Christmas (6) _____. You decorate it, and hang (7) _____ on it. On Christmas Eve all the (8) _____ celebrate Christmas. They give (9) _____ to each other and have a delicious dinner.

When it is Christmas your parents don't have to (10) _____. Christmas is a time when (11) _____ come together and celebrate the birth of Jesus. It is a time for (12) _____ is happy!.

1. ünnepezt 2. év 3. vallásos 4. tél 5. nyár 6. fa 7. fények 8. családok 9. ajándékok 10. dolgozni 11. emberek 12. mindenki

NOT EASY AT ALL

We have removed the rhyming words from Walter de la Mare's Christmas poem. Find the six words and send them to us through your English teacher.

MISTLETOE

a Christmas poem by Walter de la Mare

Sitting under the mistletoe
(Pale-green, fairy mistletoe),
One last candle burning _ _ _ ,
All the sleepy dancers gone,
Just one candle burning _ _ ,
Shadows lurking everywhere:
Some one came, and kissed me _ _ _ _ _ .

Tired I was; my head would _ _
Nodding under the mistletoe
(Pale-green, fairy mistletoe),
No footsteps came, no voice, but only,
Just as I sat there, sleepy, _ _ _ _ _ ,
Stooped in the still and shadowy air
Lips unseen - and kissed me _ _ _ _ _ .

Please hand in your work to your English teacher!

NICHT SO LEICHT

Bräuche im Advent - Setze ein!

1. Adventssonntag: _____
4. Dezember: _____
6. Dezember: _____
8. Dezember: _____
4. Adventssonntag: _____
24. Dezember: _____
25. Dezember: _____

* Krippe aufstellen * Christtag * Maria Empfängnis * Weihnachten, Heiliger Abend, Hl. Nacht, Christbaum
 * Hl. Barbara * Barbarazweige * Hl. Nikolaus * Adventkranz, Adventkalender

GAR NICHT SO LEICHT

So lautet ein Kindergedicht bei den Schwaben.
 Was denkst Du? Wie ist es auf Hochdeutsch?

Des isch Weihnachda!

Durch d`Stadt hetza
 und in letschder Minut
 G`schenkla kauft für Leut,
 dia sowieso scho alles hend:
 Des isch net Weihnachda!

Aber wenn`s em ganza Haus schmeckt,
 noch Zimt ond Bredla ond ausblösende Kerza,
 ond wenn d`Kender Weihnachtlieder spilet,
 au wenn`s a bissle falsch klengt:
 Des isch Weihnachda!

„Oh du fröhliche“ aus em Lautsprecher,
 Girlanda en dr Fußgängerzone,
 Nikläus an alle Ecka,
 lebendige ond solche aus Schokolad:
 Des isch net Weihnachda!

Wenn du woisch,
 daß dir`s guat goht ond deiner Familie au,
 ond wenn da noch ded andre net vergisch,
 dias net so guat hend wie du:
 Des isch Weihnachda!

LEICHT

Schreib die Wörter richtig.

u Kgeek

die _____

e i r k p p

die _____

ck
G
o
l
e

die _____

Enge

der _____

keerz

die _____

au Schekelpferd

das _____

Gib bitte die Lösungen Deiner Deutschlehrerin ab!

Az Decemberi Újságot kiadja: Pesthidegkúti Waldorf Iskola • 1028 Budapest, Kossuth Lajos u. 15-17. • Honlap: www.hidegkut-waldorf.hu • E-mail: ujzag@hidegkut-waldorf.hu • Szerkesztőség: Beöthy Hanna, Fürjes Gabriella, Lampert Tünde, Kovács Tamás, Lakatos Anna, Márta Dóra • Korrektúra: Lakatos Anna • Nyomdai előkészítés: Székely István • Megjelenik havonta. • A hirdetések Lampert Tündénél, vagy az ujzag@hidegkut-waldorf.hu e-mail címen lehet leadni. • A szerkesztőség fenntartja a jogot a beérkező írások kiválasztására és azok esetleges rövidítésére. • A kéziratokat nem tudjuk megőrizni. • A megjelenő lapszámok a honlapon is olvashatók. • Címlapfotó: Kalocsay Károly

Sassetta: A háromkirályok útja, 1435

Fa- és fejlesztőjáték bolt

Nyitva: H-P 10-18, Szo. 10-13.

Kínálatunkból:

Stockmar festékek, kréták, gyurmák, fóliák.
Aquarellpapírok, ecsetek, rajztáblák, táblakréták.
Színes mesegyapjúk, filcek, babaanyagok, textilbabák,
kesztyűbábok.

Fa- és fejlesztőjátékok, vonatok, babaházak.

Mesekönyvek, társasjátékok stb.

Budapest VII., Király u 101. (Lövölde térnél) • Telefon: 06-1-413-0885 • www.katica.hu • katica@katica.hu